

Центри Цивилних Иницијатива
Босна и Херцеговина

Пројекат «Програм Партнерског Грађанског Заступања» (ЦАПП)

Област »Мониторинг рада Владе РС«

---

01. јануар 2007 – 30. јун 2007

Центри цивилних иницијатива (ЦЦИ) је босанскохерцеговачка невладина, непрофитна организација, која ради на развоју цивилног друштва широм Босне и Херцеговине. Мисија Центара цивилних иницијатива јесте да промовише и подстиче активно учешће грађана у демократским процесима и да јача капацитете организација и појединаца како би успјешније рјешавали проблеме у заједницама широм Босне и Херцеговине.

, као један од покретача пројекта , којим је у предизборном периоду уобличен захтјев грађана ове земље (подржан са преко 500.000 потписа) према будућој власти, у виду 12 проблема које грађани сматрају најприоритетнијим за рјешавање¹ ових дана, како су то у предизборном периоду и обећали, у сарадњи са својим коалиционим партнерима (АЛДИ, Транспаренцу интернационал,...) објављује анализе рада различитих нивоа власти у БиХ. Ово је извјештај о раду Владе РС у другој половини 2007. године.

Влада Републике Српске као највиши ниво извршне власти ентитета је прихваћена и потврђена од стране Народне скупштине Републике Српске дана 30.11.2006. године.

За премијера Владе РС изабран је Милорад Додик, предсједник Савеза независних социјалдемократа, који је у свом експозеу истакао да су основни циљеви Владе РС повећање бруто друштвеног производа, раст запослености и равномјернији регионални развој. У својим првим обраћањима према јавности БиХ, премијер Додик је истакао да ће Влада покренути бројне реформе у економском, привредном и социјалном сектору и да у РС и БиХ морају бити успостављени заједнички принципи дјеловања на добробит свих. Такође, у складу са једним од захтјева из Грађанске платформе премијер је навео да ће РС и даље снажно подржавати процесе европских интеграција и учинити све да што прије буде потписан Споразум о стабилизацији и придруживању БиХ са ЕУ.

Влада РС је институција која је прва у БиХ креирала свој Програм рада за 2007. годину-

У периоду који је био предмет анализе од 01.01. до 30.06.2007 године Влада Републике Српске је одржала 24 редовне сједнице, на којима је разматрано 678 тачки дневног реда, односно око 28 тачака дневног реда по сједници.

Међутим, иако је Влада РС, дакле, у просјеку, расправљало о више од 28 тачака по сједници, анализа одговорности, ефикасности и ефективности рада Владе РС, коју су извршили

, показује да не можемо бити претјерано задовољни са досадашњим резултатима рада највише извршне власти Републике Српске.

Наша истраживања смо фокусирали на одговорност Владе РС према јавности РС. Акцент је стављен на захтјеве из Грађанске платформе и број мјера које представници владе РС иницирају или доносе, а који су у складу са Грађанском платформом. Паралелно, једним дијелом анализираћемо се и одговорност Владе РС према законодавној власти, тачније према

---

¹ Незапосленост, мале пензије, висок степен корупције, неуређен систем здравствене и социјалне заштите, постојање екстремно сиромашних у БиХ, неусклађен систем образовања са Болоњским процесом, итд. Списак од 12 грађанских захтјева приказан је у додатку 2 извјештаја, на страни 22.

Народној скупштини РС. Кроз наредне извјештаје, одговорност Владе РС пратићемо и кроз предизборна обећања партија које учествују у раду Владе РС, те на основу броја иницијатива министара у складу са предизборним обећањима и захтјевима из Грађанске платформе.

Током анализираниог шестомјесечног периода Влада РС је одржала 24 редовне сједнице на којима је разматрала и расправљала о 678 тачака дневног реда. Иако је Влада РС, дакле, у просјеку, расправљала о више од 28 тачке по сједници, анализа одговорности, ефикасности и ефективности рада Владе РС, коју су извршили , показује да не можемо бити претјерано задовољни са досадашњим резултатима рада највише извршне власти Републике Српске.

У одређеним аспектима примјетно је побољшање у односу на досадашње сазиве Влада РС. Прије свега се то односи на повећање одговорности према Парламенту (у смислу учесталијег присуства чланова Владе РС засједањима НС РС и повећања ажурности у одговарању на заступничка питања), те на чињеницу да је овај сазив Владе РС први, од влада формираних након посљедњих избора, у БиХ реализовао своју законску обавезу и усвојио Програм рада за 2007. годину.

Но, с друге стране Влада РС је недовољно ефикасна у реализацији Програма (реализовало је само 62% закона, одлука, информација, закључака, рјешења и уредби од укупно планираних за период 01.01. до 30.06.2007. године.) те, недовољно посвећено проблемима које су грађани детектовали као своје најзначајније (од 678 тачака дневног реда које је Влада РС разматрала на редовним засједањима, чак 80% мјера није имало никакве везе са захтјевима из

). При томе, и од тих цца 141 тачке коју је Влада РС разматрала, а да имају одређене везе са Платформом само 20% од истих може, према налазима експерата, произвести стварна системска рјешења у правцу испуњења грађанских захтјева. Забрињавајућа је и чињеница да је Влада РС, по анализи експертних организација, планирала за годину дана усвојити 168 таквих мјера, а да је у овом шестомјесечном периоду препозната реализација тек 29 истих). И поред значајних помака у односу на претходна стања, Влада РС испољава и даље недовољну транспарентност у свом раду (нису познати јавни подаци којима министарство или друге институције и органи обавјештавају Владу РС о евентуалним кашњењима, као што је то наведено Пословником, а на Веб страници некада са закашњењем се представљају дневни редови сједница Владе РС.

Влада РС је, у посматраном периоду, 15. марта анализирала и усвојила тромјесечни Извјештај о реализацији буџета, а Извјештај је креиран за период децембар, јануар и фебруар. Влада РС је сходно Закону о извршењу буџета за 2007. годину извјестила, НС РС о Извршењу буџета за поменути период, а према члану 11 овога закона.

Извјештај који је презентован јавности је демонстрирао одговорну потрошњу буџетских средстава и није било примједби, на исти. Слиједећи период када ће јавност бити упозната са реализацијом буџета је мјесец јул.

Закључак

Влада РС није у довољној мјери било посвећена рјешавању најприоритетнијих проблема грађана Републике Српске, окупљених у 12 захтјева из

Влада РС значајно касни у реализације сопственог програма рада и доводи у питање остварење програмских задатака.

Влада РС нема развијен механизам праћења реализације Програма рада, ревидирања у случају неиспуњења истог, иако то Пословник прописује, не практикује и није развила механизме праћења реализације истог, бар јавно такви подаци нису доступни. Јавност није упозната са разлозима и објашњењима зашто се Програм рада не испуњава према утврђеној динамици.

Ресорни министри Владе РС, као и премијер РС су врло активно судјеловали на сједницама НС РС што је веома значајан и податак за похвалу.

Иако посједују релативно квалитетан Веб сајт, Влада РС има могућност давања потпунијих и редовнијих информација у вези са својим радом, што би требало и да буде циљ постављања информација и података на сајт.

Препоруке

Влада РС, односно њена министарства, се у наредном периоду морају активније бавити мјерама развојног карактера по питањима захтјева из Грађанске платформе.

Влада РС би требала више водити рачуна о степену реализације сопственог програма рада и на вријеме упозоравати министарства, те тражити хитне измјене у случају кашњења са реализацијом.

Потребно је извршити измјене и допуне Пословника о раду Владе РС, одређеним члановима квалитетније дефинисати временски оквир креирања Програма рада Владе, те, „Обавезно представљање очекиваних резултата у програмима рада“, „Обавезно мјесечно ревидирање и тромјесечно јавно извјештавање по питањима реализације програма рада“, као и „одређени вид санкционисања за кашњење при креирању програма рада“.

Програм рада Владе би требало прије усвајана упутити на јавну расправу, са циљем да интересне организације (синдикати, пензионери, млади-студенти), те друге организације цивилног друштво, активније учествују са приједлозима за креирање истог.

Министарство финансија треба квалитетније информисати јавност и интересне групе о одредбама новог Закона о буџету РС у сегменту Документа оквирног буџета (ДОБ), те тиме почети са укључивањем свих заинтересованих (пензионери, синдикати, незапослени, млади, подузетници,...) односно цивилног друштва у цјелини, у креирање буџета за 2008. годину, али и двије наредне, како би се кантонални буџет усвојио у законски предвиђеном року (до краја 2007. године).

Како су захтјеви из _____ креирани на основу 12 идентификованих најприоритетнијих проблема у заједницама широм БиХ и како је њихова реализација подржана петицијом иза које је, својим потписима, стало преко 500.000 грађана из свих дијелова наше земље, _____ изражавају наду да ће Влада РС у наредном периоду интензивирати свој рад и уложити више напора у правцу рјешавања проблема које грађани сматрају својим најзначајнијим. Потребно је упозорити надлежна министарства да убрзају своје активности, како би се Програм рада Владе РС могао адекватније поштивати и усмјерити енергију на доношења мјера које стварно и системски могу утицати на реализацију грађанских захтјева, тј. на побољшање живота грађана Републике Српске.

Пратећи стање у протеклом периоду рада НС РС и Владе РС, може се закључити да постоји узајамна одговорност између извршне и законодавне власти у РС. Између осталог примјетно је да министри и замјеници министара присуствују свим скупштинским засједањима, што омогућава бржи проток информација на разини извршне и законодавне власти у РС.

У анализираном периоду примјећено је да министри током засједања НС РС редовно одговарају на сва посланичка питања. У ситуацијама када министри немају одмах спреман одговор, одговор се доставља посланику у писаној варијанти. Овај систем се показао као функционалан и на свакој сједници се разматра да ли су министри и њихова министарства упутили адекватан одговор према посланику. Ипак, у одређеним ситуацијама поједини посланици² и нису били задовољни са квалитетом одговора који су добили од Владе РС.

Врло афирмативно је и то да сваки нацрт или приједлог закона који дође у НС РС увијек представља и образлаже ресорни министар под чијом је надлежношћу одређена проблематика. На амандмане по одређеним законима, министри се изјашњавају усмено, а само у одређеним ситуацијама и писано, обично када се амандмани прихвате.

---

² ВИИИ сједница НС РС, посланик СДС-а Борислав Бојић није био задовољан објашњењем „зашто су повећана издвајања за Сребреницу, када постоје и многе друге неразвијене општине у РС (Рибник, Шипово, Невесиње, итд..)“

Разматрајући усклађеност донесених мјера са захтјевима из грађанске платформе, видљиво је да у периоду од 01.01. – 30. 06. 2007. године, на 24 одржане редовне сједнице, те 3 посебне и једној тематској, Влада РС није имала довољно слуха према апелу 500.000 грађана БиХ који су кроз Грађанску платформу затражили много енергичније дјеловање по питању рјешавања 12 њихових најприоритетнијих проблема (незапосленост, мале пензије, висок степен корупције, неуређен систем здравствене и социјалне заштите, постојање екстремно сиромашних у БиХ³, итд).

ЦЦИ ће, у наредном периоду, нарочито пратити рад ресорних министарстава под чијом директном ингеренцијом су проблеми третирани кроз захтјеве из Грађанске платформе. С тим у вези, подсјетит ћемо да је Синдикат здравствених радника РС, као дио Савеза синдиката РС, подржао захтјеве из Грађанске платформе са фокусом на захтјев „да сви грађани у БиХ имају приступ основној здравственој и социјалној заштити до 2010. године“. У прилог реализације поменутог захтјева, свакако не иде чињеница да је министар здравља и социјалне заштите РС Ранко Шкрбић са Гранским синдикатом здравствених радника потписао Општи колективни уговор, а након 7 дана је повукао свој потпис са колективног уговора. Овим чином су права здравствених радника враћена на претходни ниво који није био задовољавајући за већину радника у здравству РС. За овакав поступак министар Шкрбић није исказао висок степен одговорности, те није јасно образложио своју одлуку јавности РС, чиме је нарушен углед Министарства здравља и социјалне заштите, али и углед представника Синдиката здравства који заступају интересе радника у здравству РС.

Влада РС своје амбиције на побољшању социо - економских прилика у РС темељи прије свега, на приватизацији државних предузећа као што су Телеком РС, ТЕ „Станари“, ТЕ „Гацко“, Нафтне индустрије у Броду од којих ће се буџет РС квалитетно допунити. Ова средства су иницијална у креирању Документа економске политике РС за 2007. годину и документа Развојног програма РС у периоду 2007. – 2010. година. Кроз поменуте документе Влада РС свакако ће представити план како и на који начин имплементацијом поменутих аката, може доћи до стварног и дугорочно бољег живота грађана.

Генерално, оцјењујући одговорност Владе РС према захтјевима више од 500.000 грађана који су подржали Грађанску платформу, у разматрање су узете све тачке о којима је Влада РС расправљала на својим сједницама, а које су планиране Програмом рада (закони, одлуке, споразуми, информације, извјештаје, уредбе, итд.), као и оне које нису планиране Програмом рада, а имају мању или већу везу са захтјевима из Грађанске платформе.

Од 678 тачака дневног реда које је Влада РС разматрала на редовним засједањима у поменутом периоду, тек 141 има одређене (веће или мање) везе са захтјевима из грађанске платформе. Дакле, свега 20% мјера (закона, одлука, споразума, уредби, информација,

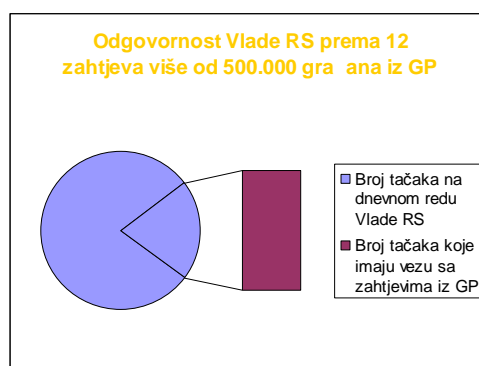
---

³ Више о приоритетним грађанским проблемима и захтјевима из документа Грађанска платформа на www.ccibh.org

приједлога рјешења и меморандума) је имало одређене везе са захтјевима из Грађанске платформе.

Неке мјере, које су могле значајније допринијети реализацији захтјева из Грађанске платформе, и које су биле планиране за усвајање Програмом рада Владе РС за овај период, али на жалост нису донесене, су:

- Нацрт закона о здравственој заштити,
- Приједлог закона о платама,
- Приједлог закона о студентском организовању у РС,
- Нацрт закона о финансирању високог образовања,
- Приједлог закона о платама у јавној управи,
- Нацрт закона о средњем стручном образовању.

Дијаграм 1: Заступљеност питања из Грађанске платформе у раду Владе РС у периоду од 01.03. – 31.05. 2007. године. Од 296 тачака, само 71 имају више или мање везе са захтјевима из ГП

У наставку, Центри цивилних иницијатива су посебно узели у разматрање ефикасност рада Владе РС, а на основу степена реализације Програма рада, тј броја планираних и реализованих закона и одлука, као најважнијих законских и подзаконских аката које Влада разматра. У Програму рада за 2007. годину Влада Републике Српске је планирала укупно 405 различитих активности. Од овог броја планирано је 210 законодавних активности, односно активности које имају за циљ креирање и/или усвајање нацрта и приједлога закона или допуне постојећих закона из надлежности Владе Републике Српске. Поред 210 законодавних активности Влада Републике Српске планирала је 195 програмских/тематских активности које се односе на доношење одлука по специфичним мјерама, информацијама, сагласностима и препорукама за области које су у надлежности Владе Републике Српске⁴.

У периоду 01.01. – 30.06. Влада РС је својим програмом планирала размотрити и упутити у даљњу, парламентарну, процедуру 119 приједлога и нацрта закона (убрајајући одређене

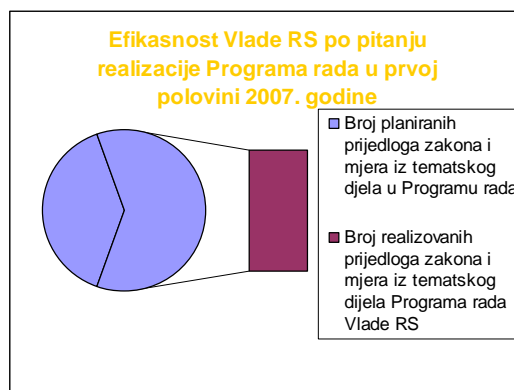
⁴ Детаљније у „Анализи усклађености Програма рада Владе РС са захтјевима из ГП“. Анализа је доступна на интернет страници www.ccibh.org

приједлоге закона гдје се траже измјене и допуне постојећих), као и 141 одлуку, уредбу, извјештај, информацију, итд. Сумарно Влада РС је планирала усвојити 260 закона, уредби, информација, извјештаја и одлука. Мониторингом је показано да је Влада РС усвојила 45 од 119 планираних закона, те 117 тематских од 141 тематских цјелине у овом периоду. Сумарно то су 162 закона и одлуке, уредбе, информације и извјештаји који су планирани програмом и реализовани у поменутом периоду.

На основу изнесеног, оцјењујемо да је Влада РС у овом периоду реализовала 62 % закона, уредби, одлука, информација од укупно планираних за период јануар – јун 2007. године. Иако процентуални приказ законодавног и тематског дијела Програма рада Владе РС, приказује натполовичну реализацију, забрињавајући је податак да је **37%**

119

ће за потребе наредних извјештаја анализирати и друге параметре, а све у циљу да што квалитетније оцјенимо ефикасност рада Владе РС, а и осталих влада и парламената на нивоу државе, ентитета и кантона.

Дијаграм 2: Ефикасност Владе РС по питању реализације Програма рада за период 01.03. – 31.05. 2007. године. Од 127 планираних закона и уредби, одлука, извјештаја и информација 62 су реализоване у посматраном периоду

На крају, у сарадњи са експертним ВД организацијама, детаљно су анализиране мјере које је Влада РС разматрала и прихватила у периоду од 01.01. до 30.06.2007. године, а које стварно и системски могу довести до реализације захтјева из грађанске платформе.

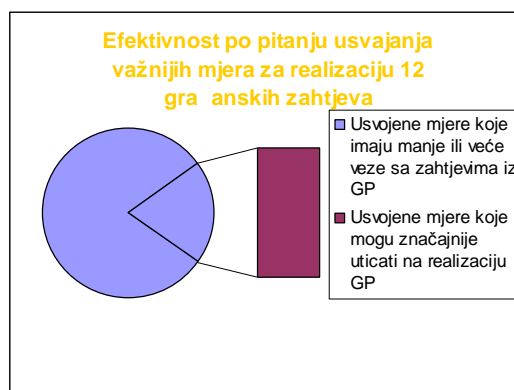
Анализом Програма рада Владе Републике Српске, креиране од стране експертских ВД агенција, за 2007. годину, од укупно 405 Програмом планираних активности, њих 168 се директно или индиректно односе на захтјеве из Грађанске платформе. Од 168 идентификованих мјера, 73 активности су законодавног карактера, а преосталих 95 су тематске/програмске активности Владе РС. Највећи број активности се односи на рјешавање проблема незапослености и побољшања стања у области социјалне заштите. По овим питањима планиране су 32 активности. Влада РС је најмање активности посветила питању пензионера (4 активности) и страним инвестицијама (1 активност).

Иако је Влада РС, у периоду који анализира овај извјештај, разматрала приличан број тачака дневног реда које имају одређене везе са Грађанском платформом (141), према налазима експертских WD агенција свега 20% мјера могу произвести системска рјешења грађанских захтјева. Забрињавајуће је сазнање да је Влада РС планирала за годину дана усвојити 168 таквих мјера, а на полугодишњем нивоу који је предмет анализе је препознато свега 29 мјера. Дакле, Влада РС није својим радом произвела очекиване ефекте по питању 12 захтјева из Грађанске платформе у периоду јануар – јун 2007. године.

У складу са показатељима за период јануар – јун 2007. године можемо закључити да ако се настави овакав тренд у раду Владе РС, приликом доношења мјера које би требале утицати на рјешавање кључних грађанских проблема, за очекивати је да нећемо имати велики број значајнијих мјера нити веће ефекте по питању доношења развојних и квалитетних мјера за реализацију 12 кључних захтјева грађана ове земље, којима је циљ побољшање опште квалитете живота.

Центри Цивилних Иницијатива по овим питањима још увијек искрено вјерују да ће Влада РС успјети реализовати и више од планираних мјера из Програма за 2007. годину које се директно односе на социо-економске политике из Грађанске платформе. Да би се ова предвиђања и остварила потребан је пуно већи напор и искренији приступ рјешавању ове проблематике од стране комплетне Владе РС, него што је то био случај у период 01.01. до 30.06.2007. године

Дијаграм 3: Ефективност Владе РС по питању усвајања важнијих развојних мјера за реализацију захтјева из ГП. Од 71 мјере које имају мање или веће везе са захтјевима из ГП, само 10 дугорочније може утицати на реализацију грађанских захтјева.

Закључак

Влада РС

везу са захтјевима из ГП. Како су захтјеви из ГП креирани на основу 12 идентификованих најприоритетнијих проблема у заједницама широм БиХ и како је њихова реализација подржана најмасовнијом петицијом у БиХ, очекује се да ће Влада РС у наредном периоду уложити више напора, тј. разматрати већи број мјера које су у вези са захтјевима.

Иако је Влада РС институција која је прва креирала свој Програм рада за 2007. годину, у анализираном шестомјесечју забиљежена су кашњења у реализацији истог, тачније реализовано је 62% законодавних и тематских ставки из Програма рада Владе РС у поређењу са планираним. Нужно је да министри и ресорна министарства енергичније приступе наредним активностима како би се планирани темпо реализације Програма рада у потпуности испоштовао.

С обзиром да су захтјеви из Грађанске платформе јединствени по томе што су креирани на основу заједничких ставова грађана из читаве Босне и Херцеговине и чињенице да ентитетске владе имају приоритетне надлежности и одговорности за реализацију већине грађанских захтјева, Влада РС треба појачати темпо свога рада по питањима из Грађанске платформе. Анализа је показала да свега 14% донесених мјера може системски утицати на реализацију захтјева из Грађанске платформе, што је податак који Владу РС позива на повећану ефикасност и ефективност када је у питању разматрање мјера које директно утичу на рјешавање кључних грађанских проблема.

На сједници Владе РС која је одржана 15.02.2007. године Влада је усвојила Програм рада за 2007. годину. Програм рада се састоји од законодавног и тематског дијела, који таксативно приказују планиране активности, рокове и носиоце у припреми одређених материјала, а што је у потпуности у складу са чланом 25. Пословника о раду Владе РС. Међутим, то нам не говори да је овакав концепт Програма рада и најбоље рјешење, напротив, евидентни су недостаци у образложењима планираних мјера и очекиваних резултата. Сматрамо да би се члан 25. и 26. Пословника о раду Владе РС требали допунити како би се превазишли претходно поменути недостаци.

Похвална је пракса и претходних Влада РС да се Програми рада редовно креирају и усвајају, у складу са чланом 27 Пословника о раду Владе РС, међутим исти члан би требао специфицирати рокове за креирање и provedбу Програма рада Владе РС. Кроз provedени мониторинг од стране Центара Цивилних Иницијатива примјеђено је да постоје одређена кашњења у реализацији Програма рада за 2007. годину. Нису познати јавни подаци да је неко министарство или друге институције и органи обавијестило Владу РС о разлозима кашњења, као што не постоји податак да је неко сносио одговорност због нереализованих активности.

Планирано Програмом рада

Програмом рада за 2007. годину, Влада РС је планирала у периоду 01.01.-30.06.2007. године размотрити и упутити у даљњу процедуру 119 приједлога и нацрта закона, те 141 тематску цјелину (уредбе, одлуке, информације, извјештаје).

Анализа коју су провеле експертне WD агенције показала је да 39 закона планираних Програмом рада за периоду јануар – јун, од 119 Приједлога и Нацрта, имају мању или већу везу са задацима из захтјева Грађанске платформе („Приједлог закона о допуни Закона о пољопривреди, Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о приватизацији државног капитала у предузећима, Приједлог закона о фонду за развој Источног дијела РС, Приједлог закона о евиденцијама и статистичким истраживањима у областима здравствене заштите, Приједлог закона о платама, Приједлог закона о платама у јавним институцијама, Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о пензијско-инвалидском осигурању, Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о стечајном поступку, Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о раду“...).

Посматрајући број планираних Одлука (16), тек 5 их има одређене везе са захтјевима из Грађанске платформе и то Одлука о оснивању Савјета за аграрну политику (У циљу утврђивања пољопривредне политике и праћења развоја пољопривреде и села, Влада Републике Српске на приједлог Министарства основала је Савјет за аграрну политику, као стручно и савјетодавно тијело Владе), Одлука о исплаћивању основице и коефицијента висине

исплате мјесечних примања у 2007. години, Одлука о усвајању Акционог плана реформе социјалног сектора, Одлука о успостављању канцеларије за сарадњу Владе РС са НВО-има и Одлука о прихватању квалитете у здравству.

Реализовано

Прегледом реализованих активности Владе РС, закључујемо да је Влада РС разматрала и усвојила 45 приједлога и нацрта закона. Још већи несразмјер је примјеђен у броју планираних Одлука које требају бити донесене, њих 16, и чињеници да је Влада усвојила преко 150 истих. Подаци који су изнесени су илустрација недовољно доброг планирања свих служби укључених у креирање Програма рада.

Охрабрујуће је да Влада РС у свом Програму рада за текућу годину планира радити на великом броју законских рјешења, али је и забрињавајуће да је у анализираном кварталу од чак 119 предвиђених законских рјешења, Влада разматрала тек 45 рјешења. Такође, није у потпуности јасно због чега је Влада у овом периоду планирала тек 16 одлука, а на одржаним сједницама је разматрала преко 150 одлука. Остаје нејасно зашто Влада РС у свој Програм рада није уврстила већи број одлука, а које се по аутоматизму налазе на сједницама Владе РС. Вјероватно је разлог, као што је у претходном пасусу наведено у слабој синхронизацији између ресорних министарстава и служби Секретеријата Владе.

2007.		
Период 01.01. – 30.06. 2007 године		
Планиране мјере програмом рада за реализацију	119	141
Планиране и реализоване мјере из програма	45	117
Реализовано из програма и у складу са захтјевима из ГП	11	18

Табела: Реализација програма са фокусом на грађанске захтјеве

Од 74 закона који није разматран на сједницама Владе РС у анализираном периоду, а који су били планирани Програмом Владе РС, чак 14 предвиђених законских рјешења је било у мањој или већој мјери у вези са Грађанском платформом. Навест ћемо неке од њих:

- Нацрт закона о здравственој заштити,
- Приједлог закона о платама,
- Приједлог закона о студентском организовању у РС,
- Нацрт закона о финансирању високог образовања,
- Приједлог закона о платама у јавној управи,
- Приједлог закона о ветеринарству,
- Приједлог закона о измјени и допуни Закона о здравственом осигурању,
- Приједлог закона о интерној ревизији у јавном сектору у РС, итд.

Надамо се да ће ови веома важни закони бити усвојени већ на наредним сједницама Владе РС.

Нису забиљежена кршења Пословника од стране актуелног састава Владе РС, нити су забиљежене иницијативе за његову измјену.

Постоји објективна потреба за измјенама Пословника који је превише „комфоран“ за носиоце извршне власти у РС. Анализирајући Пословник Владе РС, видљиво је да је потребно ограничити период за креирање Програма рада, што би био користан и добар искорак у стварању бољег оквира за рад Владе РС. Тренутно Пословник оставља простор да Влада може Програм креирати и у другој половини године на коју се односи, што свакако није добро. До сада није било примјера овако грубе злоупотребе могућности коју Пословник Владе РС оставља, но свакако би било добро отклонити овакве недоречености и Владу обавезати на максималну озбиљност и по овом питању.

Рад Владе Републике Српске је јаван о чему говори и члан 3. Пословника о раду Владе РС. Пракса је да послјег сваке сједнице Владе РС буде организована пресс конференција на којој Премијер или неко од министара из састава Владе РС према јавности пласира најважније информације и закључке са засједања. Важност информација одређује Влада РС са пратећим службама за информисање и не може се са сигурношћу рећи колико се одређене информације филтрирају.

Поред тога Влада РС веома ажурно одржава своју веб страницу на којој се могу наћи најважније информације са сједница које су одржане у претходном периоду. Служба за односе са јавношћу такође, послјег сваке сједнице Владе РС издаје саопштења. Једини уочени недостатак је кашњење са постављањем дневних редова прије засједања Владе РС, на веб страницу.

Транспарнетност рада Владе РС би свакако била и већа када би монитори директно надгледали рад сједница Владе РС, али, по сазнањима ЦЦИ, тренутно не постоје технички услови присуства сједницама, услед мањка простора.

Буџет је у Народној скупштини РС усвојен и потврђен 14.12.2006. године са 59 гласова за, а 18 посланика је било против изгласавања буџета. Комплетан Клуб посланика СДС-а је био против оваквог буџета. Буџет за 2007. годину је 1,250,000.000 КМ и то је за 8,8% већи буџет у поређењу са буџетом из 2006. године.

Влада РС је анализирао и усвојила тромјесечни Извјештај о реализацији буџета 15 марта, а Извјештај је креиран за период децембар, јануар и фебруар. Влада РС је сходно Закону о извршењу буџета за 2007. годину извјестила НС РС о Извршењу буџета за поменути период, а према члану 11 овога закона.

Извјештај који је презентован јавности је демонстрирао одговорну потрошњу буџетских средстава и није било примједби, на исти. Слиједећи период када ће јавност бити упозната са реализацијом буџета је јуни мјесец.

На приједлог Министарства финансија РС, Народна скупштина је на 12. сједници усвојила Консолидовани извјештај о извршењу буџета за 2006. годину, чиме је испоштована и ова законска обавеза.

Усклађеност рада Владе РС са Грађанском платформом за шестомјесечни период од 01.03. – 31.05. 2007. године. У том периоду Влада РС је на 24 сједнице разматрала 678 тачака дневног реда које су узете у обзир при анализи ефикасности рада Владе РС. На сједницама Владе РС у овом кварталу разматрано је 45 закона и преко 150 одлука. Поред тога у овом кварталу, на сједницама Владе РС су разматране и 4 стратегије.

Ако поредимо усклађеност разматраних закона и одлука, са захтјевима из Грађанске платформе примјетићемо да само 41 одлука (од преко 150 усвојених) има, у различитим омјерима, везу са 12 грађанских захтјева. Посматрајући усвојене приједлоге и нацрте закона, закључујемо да 11 закона од укупно 45 колико их је Влада РС прихватила и упутила у даљњу процедуру, током анализираниог периода, има мању или већу везу са захтјевима из Грађанске платформе.

Уз помињане одлуке и законе, а убрајајући различите извјештаје, споразуме, уредбе, рјешења, меморандуме, иницијативе, стратегије и информације, Влада РС је у периоду 01.01.- 30.06. 2007. године разматрала и усвојила око 141 тачку дневног реда (од 678) које имају мање или

веће везе са утврђивањем стања или развојним путем у рјешавању захтјева из грађанске платформе (20% тачака).

Влада РС није у довољној мјери било посвећена рјешавању најприоритетнијих проблема грађана Републике Српске, окупљених у 12 захтјева из

Влада РС значајно касни у реализације сопственог програма рада и доводи у питање остварење програмских задатака.

Влада РС нема развијен механизам праћења реализације Програма рада, ревидирања у случају неиспуњења истог, иако то Пословник прописује, не практикује и није развила механизме праћења реализације истог, бар јавно такви подаци нису доступни. Јавност није упозната са разлозима и објашњењима зашто се Програм рада не испуњава према утврђеној динамици.

Ресорни министри Владе РС, као и премијер РС су врло активно судјеловали на сједницама НС РС што је веома значајан и податак за похвалу.

Иако посједују релативно квалитетан Веб сајт, Влада РС има могућност давања потпунијих и редовнијих информација у вези са својим радом, што би требало и да буде циљ постављања информација и података на сајт.

Влада РС, односно њена министарства, се у наредном периоду морају активније бавити мјерама развојног карактера по питањима захтјева из Грађанске платформе.

Влада РС би требала више водити рачуна о степену реализације сопственог програма рада и на вријеме упозоравати министарства, те тражити хитне измјене у случају кашњења са реализацијом.

Потребно је извршити измјене и допуне Пословника о раду Владе РС, одређеним члановима квалитетније дефинисати временски оквир креирања Програма рада Владе, те, „Обавезно представљање очекиваних резултата у програмима рада“, „Обавезно мјесечно ревидирање и тромјесечно јавно извјештавање по питањима реализације програма рада“, као и „одређени вид санкционисања за кашњење при креирању програма рада“.

Програм рада Владе би требало прије усвајана упутити на јавну расправу, са циљем да интересне организације (синдикати, пензионери, млади-студенти), те друге организације цивилног друштва, активније учествују са приједлозима за креирање истог.

Министарство финансија треба квалитетније информисати јавност и интересне групе о одредбама новог Закона о буџету РС у сегменту Документа оквирног буџета (ДОБ), те тиме почети са укључивањем свих заинтересованих (пензионери, синдикати, незапослени, млади, подузетници,...) односно цивилног друштва у цјелини, у креирање буџета за 2008. годину, али и двије наредне, како би се кантонални буџет усвојио у законски предвиђеном року (до краја 2007. године).

:

,

,

1 -

,

2007.

:

- Иницијатива Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства Републике Српске;
- Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о приватизацији државног капитала у предузећима;
- Приједлог закона о фонду за развој Источног дијела Републике Српске;
- Приједлог закона о евиденцијама и статистичким истраживањима у области здравствене заштите;
- Стратегија развоја малих и средњих предузећа у Републици Српској за период 2006-2010;
- Нацрт закона о лизингу;
- Одлука о измјени Одлуке о кориштењу средстава Револвинг фонда;
- Влада је предвидјела 38,8 милиона КМ за јавна улагања;
- Нацрт документа економске политике;
- Пројекат запошљавања приправника ВСС на период од годину дана;
- Одлука о одобрењу средстава за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање од незапослености, у укупном износу од 865.255,23 КМ за социјално збрињавање 245 радника;
- Одлука о одобрењу средстава за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и осигурање од незапослености, у укупном износу од 1.998.189,59 КМ, за социјално збрињавање 2003 радника, из 21 предузећа;

,

:

Иницијатива Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства Републике Српске;

Покренуло је иницијативу за увођење ниже стопе ПДВ-а у пољопривреди и предложило стопу од седам одсто ПДВ-а за инпуте и готове производе у пољопривредној производњи и преради пољопривредних добара. У образложењу иницијативе наводи се да је пракса сусједних земаља и земаља Европске уније показала да је за пољопривреду, због њене специфичности, неопходно увести нижу стопу ПДВ-а у односу на друге гране привреде. Такође се наводи да ће ступањем на снагу ЦЕФТА споразума, 1. маја ове године, пољопривреда БиХ бити у неравноправном положају у односу на друге земље потписнице, јер у њима постоје двије или више стопе ПДВ-а, а пољопривреда је сврстана у нижу. С тим у вези, Влада је донијела закључак којим је задужила Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарство финансија да припреме анализу утицаја на приходе буџета, које би

проузроковало могуће увођење ниже стопе ПДВ-а. До овог извјештајног периода ова М ПШВ и М Ф нису се изјаснили по овом питању.

Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о приватизацији државног капитала у предузећима:

Овај закон иако то читајући само одредбе закона није лако увидјети „обичном“ грађанину је снажан стимулатор остваривања социјалне праведности. Ако смо до сада често имали прилику да видимо и чујемо како су многе приватизације злоупотребљене, овдје је ентитески парламент изгласао закон који је свакако освјежење и има доста додирних тачак са захтјевима из Грађанске платформе. Дуг који постоји у државним предузећима, сада, а након мишљења Министарства финансија које даје сагласност о реалности појединачних захтјева, се претвара у акцији и то у односу да државни капитал не може износити мање од 50% + 1% акција у предузећима. Ова чињеница свакако говори у прилог тези да неће бити нерезонског отпуштања радника, као што је то био чест случај у почетним годинама приватизације, а што је узроковало повећан број социјално угрожених грађана у Републици Српској. Кроз овакве законске мјере даје се шанса да предузећа која заиста имају перспективу, али су због лошег управљања и расипања основних материјалних средстава за рад сведена под стечај или чак ликвидацију, могу преживјети транзициони процес који се дешава на територији РС и читаве БиХ.

Приједлог закона о фонду за развој Источног дијела Републике Српске:

Закон који свакако у више сегмената кореспондира са захтјевима из Грађанске платформе. Закон је усвојен у НС РС на XI сједници НС РС. Иницијална средства фонда су 200 милиона КМ и Влада РС их је обезбиједила из средстава која пристижу на рачун Владе РС од продаје Телекома РС за 646 милиона Еура. Средства се неће дијелити без потпуних пројеката на основу којих ће их Влада РС распоређивати у складу са критеријима за развој Источне РС. Циљ овог закона је да се становништву ове регије обезбиједи квалитетнији услови за живот од инфраструктуре, па преко друштвених, културних и спортских манифестација које нису у великој мјери заступљене на овим просторима. Такође, примјетно је према бирачким списковима да млади људи напуштају ове предјеле и одлазе за егзистенцијом на неке примамљивије просторе који им омогућавају већи степен ријешености егзистенционалних питања. Посланик који долази из Требиња Перица Рајчевић(СНСД) је на скупштинском засједању истакао податак да је већи степен морталитета него наталитета у овим предјелима што је јасан показатељ неравномјерног развоја РС које доводе до социјалних разлика, а временом и до миграција становништва са дугом традицијом живљења на одређеним просторима.

Приједлог закона о евиденцијама и статистичким истраживањима у области здравствене заштите:

Закон који свакако има своју тежину и када се пореди са захтјевима Грађанске платформе. Закон ће по својој примјени дати на увид много података који су до сада у систему здравствене заштите били стихијски и у случају Ад хоц ситуација прикупљани. Закон још није званично ступио на снагу

и тек након његове примјене моћи ће се говорити о ефектима у односу на захтјев из Грађанске платформе. Но, у сваком случају овим законом ће се добити представа којим правцем треба ићи генерално здравствена заштита и на које појаве друштво у цјелини може извршити пресудан утицај како би се степен здравствене заштите повећао на простору читавог ентитета РС.

Стратегија развоја малих и средњих предузећа у Републици Српској за период 2006-2010;

Ова мјера је стратешко опредјељење Владе РС како би подузетници са ових простора били конкурентни и успјешни у пласману својих производа и роба на домаћем и ино тржишту, а у циљу одрживости и повећању нивоа капацитета којим ова предузећа располажу. Стратегија је развојно оријентисана и у смислу проширења капацитета и отварања нових радних мјеста за успјешна предузећа уз стимулансе које би Влада РС подржала. Стратегија ће у наредном периоду бити подложна анализи од стране јавности.

Нацрт закона о лизингу;

Утврђен Нацрт закона о лизингу. Законом се уређују сва питања и односи страна укључених у правни посао лизинга и даје им се правна сигурност, а закон стимулише даљњи развој лизинга, што би посредно могло да значи и стимулисање развоја малих и средњих предузећа.

Одлука о измјени Одлуке о кориштењу средстава Револвинг фонда;

Усвојена је Одлуку о измјени Одлуке о коришћењу средстава Револвинг фонда којег користи Фонд за развој и запошљавање Републике Српске. Одлуком се коригују услови кредитирања у корист потрошача средстава овога фонда. Рокови отплате кредита су продужени, на 10 година за основна средства и четири године за обртна средства, а износ кредита за основна средства повећан са 300.000 на 500.000 евра, а за обртна средства са 125.000 на 250.000 евра. Најважнија погодност је смањење каматне стопе са досадашњих девет на седам одсто.

Влада је предвидјела 38,8 милиона КМ за јавна улагања;

За јавна улагања у Републици Српској за 2007. годину предвиђено је 38,8 милиона КМ, а Влада РС је у овом периоду одлуком образовала Комисију за одређивање приоритетних пројеката Програма јавних улагања Републике Српске, као и Одлуку о избору приоритетних пројеката Програма јавних улагања РС, за финансирање из буџета у 2007. години. *Током овог извјештајног периода нису нам познати конкретни учинци поменуте комисије*

Нацрт документа економске политике;

Саставни дио економске политике за ову годину је отварање инвестиционог циклуса који између осталог обухвата изградњу аутопутева, хидро и термо електрана, реконструкцију аеродрома у Бањалуци, као и отварање аеродрома у Требињу.

Пројекат запошљавања приправника ВСС на период од годину дана:

Чак 500 високо образованих особа ће на овај начин добити посао и стећи непроцењива искуства, а циљ пројекта је останак младих на овим просторима. Пројекат реализује Министарство рада и борачко инвалидске заштите у сарадњи са Фондом за запошљавање

Одлука о одобрењу средстава за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање од незапослености, у укупном износу од 865.255,23 КМ за социјално збрињавање 245 радника:

Влада је одобрила средства у износу од 865.255,23 КМ за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и осигурање од незапослености за социјално збрињавање 245 радника три предузећа.

Ријеч је о предузећима: АД „Маглић - Фабрика масивног намјештаја“ Брод на Дрини, Фоча, АД „Маглић - Примарна прерада дрвета“ Брод на Дрини, Фоча и АД „Сервистранс“ Устипрача

Одлука о одобрењу средстава за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и осигурање од незапослености, у укупном износу од 1.998.189,59 КМ, за социјално збрињавање 2003 радника, из 21 предузећа:

Влада Републике Српске одобрила је 1.998.189,59 КМ за социјално збрињавање 2003 радника из 21 предузећа, у којима су радници процесом стечаја предузећа остали без запослења. Овим средствима биће плаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање и осигурање од незапослености.

